

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Tasnádi Zoltán ügyvéd által képviselt I.r., II.r., III.r. felpereseknek a dr. Percz Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 7.M.995/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 55.Mf.638.709/2007/4. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 55.Mf.638.709/2007/4. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetve az államot terheli.

I n d o k o l á s :

Néhai F.T.,Sz.M.M. köztisztviselője 2006. március 16-án hivatalos úton halálos kimenetelű közlekedési balesetet szenvedett az általa vezetett gépkocsiban. A baleset ügyében a K.R.K.O. eljárást folytatott, amelynek során megállapítást nyert, hogy F.T. nem hatott közre a baleset bekövetkezésében, és az objektíve elháríthatatlan volt.

Néhai F.T. házastársa a saját jogán és két kiskorú gyermeke törvényes képviselőjeként kártérítés iránt nyújtott be keresetet a bírósághoz. Ebben több jogcímen vagyoni és nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Követelésük jogalapjaként az Mt. 174. §-a és 177. §-a (1) és (2) bekezdését jelölték meg.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 7.M.995/2007/10. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy F.T. 2006. március 11-én bekövetkezett halálos kimenetelű közúti balesetével összefüggésben az alperest teljes kártérítési felelősség terheli. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint az nem volt kétséges, hogy a felperesek F.T. közeli hozzátartozói, aki a munkavégzésével összefüggésben szenvedett halálos közúti balesetet. Az sem volt vitás, hogy ezen eseménnyel összefüggésben felelősség nem terhelte. Mivel a közúti közlekedés a köztisztviselő munkájával szükségszerűen együtt járt, a baleset a felperes közszolgálati viszonyával összefüggésben és az alperes működési körében történt. Az alperesnek a közlekedés során adódó veszélyhelyzettel számolnia kellett (LB.Mfv.I.10.874/1997/4.).

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 55.Mf.638.709/2007/4. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek keresetükben megjelölték a kérelem jogalapját, annak jogcímeit, továbbá az ahhoz kapcsolódó alapösszegeket. Kétségtelen, hogy az összegszerűséget illetően a követelés nem volt teljeskörűen kimunkálva, és a nem

vagyoni kártérítés iránti igény nem volt a felperesekre egyenként lebontva. Mindez azonban nem jelenti, hogy a keresetlevél nem tartalmazott határozott kereseti kérelmet. A keresetlevél megfelelt a töretlen bírói gyakorlatnak, miszerint ha az tartalmazza az érvényesíteni kívánt jogot és az annak alapjául szolgáló tényeket, és csupán azok bizonyítékainak feltüntetése marad el, nem állapítható meg a keresetlevél olyan hiánya, amely miatt az ne lett volna elbírálható. Amennyiben a beadott keresetlevél alapján a bíróság tárgyalást tűzött ki, a per megszüntetésére már nincs lehetőség, hanem a keresetlevél hiányosságait is értékelve érdemi határozatot kell hozni (BH.1982.260., 1991.279.). Az elsőfokú bíróság ezen iránymutató döntéseket megfelelően értékelve, a felperesek keresetlevelének hiányosságait pótolva élt a Pp. 213. § (3) bekezdésében foglalt azon lehetőséggel, hogy közbenső ítéletet hozott a jogalap tekintetében.

A jogvita eldöntése során az MK. 29. számú állásfoglalás rendelkező részének II. pontjában foglaltakat kellett alkalmazni. E szerint ha a kárt a munkáltató működési körébe eső ok idézte elő, felelőssége akkor is fennáll, ha az ok nem volt elhárítható. Annak vizsgálatánál, hogy a balesetet és a megbetegedést előidéző ok az adott esetben a munkáltató működési körébe esik-e, figyelemmel kell lenni a végzett munka jellegére és a munkavégzés körülményeire is. A működési kör nem korlátozódik a munkáltató telephelyére, a telephelyen kívül végzett munka során keletkezett kár esetén is fennállhat a működési kör, és a kárt előidéző ok közötti összefüggés. Jelen esetben a munkáltató működési köre és a balesetet kiváltó ok közötti okozati összefüggés azáltal volt megállapítható, hogy a köztisztviselő a munkát a számára adott körülmények között volt köteles végezni, és az ezzel összefüggő baleseti veszélyhelyzettel a munkáltatónak számolnia kellett. Ezért az e munkavégzés során bekövetkezett balesetért való felelősség alól a munkáltató nem mentesülhet azon az alapon, hogy a balesetet működési körén kívül eső ok idézte elő.

A kifejtettek alapján az alperes a perbeli esetben - amikor a köztisztviselő a közszolgálati jogviszony keretében az alperes tulajdonát képező gépjárművel az alperes érdekében kifejtett tevékenysége során halálos közúti balesetet szenved - sem mentesülhet a kártérítési felelősség alól. Az alperes felülvizsgálati kérelmében az első-, és a másodfokú bíróság közbenső ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte figyelemmel arra, hogy a határozatok meghozatalára a Pp. szabályainak megsértésével került sor. Az alperes 2007. április 6-án érdemi ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben felhívta az elsőfokú bíróság figyelmét arra, hogy a felperesek nem jelölték meg a pertárgy értékét, és a keresetből sem állapítható meg, hogy melyik felperes milyen összegben érvényesít nem vagyoni kárigényt, továbbá nem kerültek megjelölésre az ezzel kapcsolatos bizonyítékok sem. A keresetlevélből nem volt megállapítható, hogy melyik felperesnek milyen összegben áll fenn

vagyoni kárigénye. A felperesek a nem vagyoni kárral kapcsolatban semmiféle, az adott ügyre vonatkozó konkrétumot nem adtak elő, csupán bírósági és alkotmánybírósági határozatokra hivatkoztak. A felülvizsgálati érvelés szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 124. §-ának (2) bekezdését, illetve a Pp. 130. §-ának (1) bekezdés i) és j) pontjában foglaltakat. Az alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság is elismerte a keresetlevél hiányosságait, azonban tévedett akkor, amikor egyrészt azt állította, hogy a kereset attól még határozott, hogy nem lehet tudni, melyik felperesnek milyen jogcímen és milyen összekszerúségben áll fenn a követelése az alperessel szemben, másodsorban elégségesnek tartatta az „alapösszegek” megjelölését. A keresetlevél nem hogy nem tartalmazza tételelesen az egyes követeléseket, de arra sem alkalmas, hogy abból bárki kiszámítsa a felperesek igényét. Ez a súlyos hiányosság, kimunkálatlanság több tétel vonatkozásában is fennáll. A bizonyítékokat a keresetlevélben elő kell adni. Amennyiben ez hiányzik, akkor a Pp. 124. § (2) bekezdése értelmében - mérlegelés és hiánypótlási felhívás kibocsátása nélkül - elutasításnak van helye. Ennek tükrében tehát egyértelmű, hogy a másodfokú bíróság eljárásjogi szabályt sértett. Az alperes álláspontja szerint a felperesek jogi képviselője az első tárgyaláson bírói kérdésre előadta, miszerint a hiányokat a beadványában pótolta, és azokat megküldte a bíróságnak. Ez a beadvány a bíróság előtt a tárgyaláson nem volt ismert, az iratot a felperesek az alperesi képviselőnek sem küldték meg, habár erre a bíróság kötelezte őket. A jegyzőkönyv szerint a felperesek a keresetüket kiegészítették, annak azonban nincs nyoma, hogy ez milyen módon történt.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelem helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság 2007. május 2-án kelt idéző végzésével felhívta a felpereseket a pontosított kereseti kérelmük előterjesztésére, a bizonyítékok megjelölésével. A felperesek hivatkozása szerint 2007. május 11-ei beadványukban foglaltakkal annak eleget tettek, ezen irat azonban a per anyagában nem lelhető fel. A Pp. 121. §-ának (1) bekezdés c) pontja szerint a keresetben meg kell jelölni az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek, és azok bizonyítékainak előadásával.

A felperesek keresetlevele - mint arra a másodfokú bíróság helytállóan utalt - tartalmazta a kérelem jogalapját jogszabályi megjelöléssel együtt, valamint a kérelem jogcímeit, illetve az ahhoz kapcsolódó összekszerúséget is annak pontos kimunkálása nélkül. Az adott esetben ez utóbbi azonban az ügy érdemi elbírálása során a bizonyítékok körébe tartozó kérelem, amely miatt nem volt helye a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának akkor sem, ha egyébként az elsőfokú bíróság a keresetlevél

pontosításra hívta fel a felpereseket. Helytállóan hivatkozott a másodfokú bíróság ítéletében arra a következetes ítélkezési gyakorlatra, amely szerint ha a hiányosan beadott keresetlevél alapján a bíróság tárgyalást tűzött ki, a per megszüntetésére már nincs lehetőség, hanem a keresetlevél hiányosságát is értékelve érdemi határozatot kell hoznia (BH.1991.279.).

Tekintettel arra, hogy az alperes a jogalapot is támadta, és nemcsak az összegszerűséget sérelmezte, a bíróságoknak jogszabályi lehetőségük volt a rendelkezésre álló adatok alapján közbenső ítélet formájában [Pp. 213. § (3) bekezdés] dönteni ebben a körben. A kifejtettek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati eljárásban a felpereseknek igazolt költségük nem merült fel, ezért ebben a kérdésben a bíróság a határozathozatalt mellőzte a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján.

Az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 201. április 21.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő